

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľa **M.**, nar. X., bytom v B., S. ul. č. X., právne zastúpeného JUDr. P. P., advokátom v B., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o príplatok k dôchodku, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. októbra 2009, č. k. 20 Sd/146/2009-30, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. októbra 2009, č. k. 20 Sd/146/2009-30, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 27. októbra 2009 č.k. 20 Sd/146/2009-30, potvrdil rozhodnutie z 2. marca 2009 číslo X., ktorým odporkyňa podľa § 2 ods. 1 a § 4 zákona č. 274/2007 Z.z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom v znení zákona č. 272/2008 Z.z. (ďalej len „zákon č. 274/2007 Z.z.“) nepriznala navrhovateľovi príplatok k dôchodku s odôvodnením, že nárok na uvedený príplatok mu nevznikol, lebo nie je oprávnenou osobou podľa § 2 ods. 1 zák. č. 274/2007 Z.z. Nesplnil podmienku zotrvania troch mesiacov vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody za činy, ktoré podliehajú súdnej rehabilitácii, ani nebol odškodnený podľa zákona č. 319/1991 Zb. v znení neskorších

predpisov z dôvodu, že bol aspoň tri mesiace protiprávne násilne odvedený do bývalého Zväzu sovietskych socialistických republík a do táborov, ktoré mal bývalý Zväz sovietskych socialistických republík zriadené v iných štátoch, ani tri mesiace zaradený do táborov nútených prác, ani mu nebol priznaný jednorazový peňažný príspevok podľa zákona č. 726/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov z dôvodu, že bol aspoň tri mesiace zaradený do vojenských táborov nútených prác.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal včas odvolanie navrhovateľ. Žiadal odvolací súd, aby po vykonanom dokazovaní zmenil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. októbra 2009, č.k. 20Sd/146/2009, rozhodnutie odporkyne z 2. marca 2009 zrušil a vec jej vrátil odporkyni na ďalšie prejednanie a rozhodnutie. Poukázal najmä na nesprávne právne posúdenie veci, ktoré má za následok poškodenie navrhovateľa na právach.

Odporkyňa navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s §10 ods.2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Odporkyňa rozhodnutím z 2. marca 2009 číslo X. podľa § 2 ods. 1 a § 4 zákona č. 274/2007 Z.z., o príplatku k dôchodku politickým väzňom v znení zákona č. 272/2008 Z.z., nepriznala navrhovateľovi príplatok k dôchodku z dôvodu, že nepredložil dôkaz o tom, že je oprávnenou osobou na účely poskytnutia príplatku.

Z § 2 ods.1 písm. b/ zákona č. 274/2007 Z. z. (v znení účinnom do 31.decembra 2008) vyplýva, že oprávnená osoba je fyzická osoba, ktorej sa vypláca starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok, invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu (zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov), výsluhový dôchodok, invalidný výsluhový dôchodok, alebo invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu (zákon č. 328/2002 Z.z.) ku dňu podania žiadosti o príplatok je štátnym občanom Slovenskej republiky a ktorá bola najmenej tri mesiace zaradená do táborov nútených prác (zákon č. 87/1991 Zb.).

Podľa § 3 ods. 2 písm. c) zákona č. 319/1991 Zb. oprávnená osoba má nárok na jednorazové finančné odškodnenie za vykonávanie nanútenej práce podľa rozhodnutia správneho orgánu vo výške 15 000 Kčs na jednu domácnosť a ukončený celý rok, najviac vo výške 60 000 Kčs, ak je táto doba kratšia ako celý rok, ale najmenej šesť mesiacov, jednorazové finančné odškodnenie sa vypláti v pomernej výške Podľa písm. d) tohto ustanovenia, posudzovanie nanútenej práce (písm. c/) ako zamestnanie v I. pracovnej kategórii za preukázanú dobu.

Z spisov vyplýva, že navrhovateľ je od X. 1995 poberateľom starobného dôchodku, ku ktorému žiadal priznať príplatok k dôchodku politickým väzňom podľa zákona č. 274/2007 Z.z. (v znení zákona č. 272/2008 Z.z.) za zaradenie do tábora nútených prác bez ďalšej konkretizácie.

Navrhovateľ predložil súdu Výmer Jednotného národného výboru v Banskej Bystrici z 24. apríla 1953 značka: III-18/1953, ktorým bol on, jeho rodičia : P.P., nar. X. a E., nar. X. a sestra E., vtedy bytom B., okr. B.vysídlení z bytu a bol im pridelený 2-izbový byt s príslušenstvom v novom bydlisku ČŠSM Č., okr. Č., prevádzka N. okr. C. Vysídlenie bolo stanovené na deň 29. apríla 1953, o 8. hod. vzhľadom na rozsudok Štátneho súdu v Bratislave zo 6. októbra 1950, číslo: Ts III 30/1959, pre trestný čin zhluknutia, ktorý spáchal ich otec P.. Jeho činom bol ohrozený verejný poriadok a bezpečnosť ľudovodemokratického zriadenia. Rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 6. septembra 1991, č.k. 2 Rt 92/91, bol otec navrhovateľa P., nar. X. 1911 (ktorý zomrel X.) oslobodený spod obžaloby pre trestný čin velezrady podľa § 2 ods. 1 písm. a) zák. č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii. Navrhovateľ v rokoch 1951 – 53 bol žiakom Odborného učilišťa štátnych pracovných záloh v Trnave, kde sa pripravoval na povolanie „sústružník“ pre závod K. V. Školu musel tesne pred záverečnými skúškami opustiť, lebo celá jeho rodina bola v máji 1953 vysídlená a odvedená ozbrojenou eskortou na Štátny majetok v N., kde navrhovateľ pracoval od 1. mája 1953 do 3X. 1956 ako nekvalifikovaný poľnohospodársky robotník.

Rozhodnutím z 28. marca 1994, č.j.: OMR/2665/92/Sa, Ministerstvo vnútra SR vyhoveló žiadosti navrhovateľa zo 14. októbra 1992, ktorou sa domáhal odškodnenia podľa zákona č. 319/1991 Zb. o zmiernení niektorých majetkových a iných krívd a o pôsobnosti orgánov štátnej správy SR v oblasti mimosúdnych rehabilitácií v znení neskorších predpisov

(ďalej len „zákon“) a priznalo navrhovateľovi peňažnú náhradu v sume 60 000 Sk podľa § 3 ods. 2 písm. b) zákona za násilné vyst'ahovanie z bydliska v B. do N. v Čechách. Konštatuje sa v druhom ods. tohto rozhodnutia, že „Náhrada za vykonávanie nanútenej práce podľa § 3 ods. 2 písm. c) sa nepriznáva, nakoľko rozhodnutie správneho orgánu o jej nariadení nebolo preukázané“. Toto tvrdenie však zodpovedá skutočnosti, lebo v konaní navrhovateľ preložil len rozhodnutie Jednotného národného výboru v Banskej Bystrici Výmer z 24. apríla 1953 značka: III-18/1953, ktorým bol navrhovateľ, jeho rodičia a sestra E. vykázani z okresu Banská Bystrica z obce B. a bolo im pridelené nové bydlisko na ČSSM Č., kde im bol pridelený 2-izb. byt s prísl. s tým, že vysídlenie bolo stanovené na 29. apríla 1953.

Treba uviesť, že navrhovateľovi bol rozhodnutím odporkyne z 10. júla 1996 podľa § 3 ods. 1 zák. č. 319/1991 Zb. upravený starobný dôchodok od X. 1995 na sumu 4 917 Sk mesačne, v ktorej okrem zvýšenia podľa zákona č. 195/1994 Z.z. a zák. č. 135/1995 Z.z. je zahrnutý aj príplatok za dobu násilného vyst'ahovania od 1. mája 1953 do 3X. 1956 za každý mesiac 20 Sk, t.j. za 42 mesiacov 840 Sk mesačne. Príplatok bol tak s poukazom na § 3 ods. 5 tohto zákona zlúčený s dôchodkom navrhovateľa.

Navrhovateľ sa domáhal odškodnenia za násilné vyst'ahovanie a vykonávanie nanútených prác, ale nebol od 1. mája 1953 do 3X. 1956 na nútených prácach, hoci pracoval ako nekvalifikovaný poľnohospodársky robotník a nie vo svojej profesii „sústružník“. Tiež v podaní zo 14. júla 2009 (č.l. 20) uviedol, že na daný prípad sa vzťahuje zákon č. 319/1991 Zb., ktorý v § 2 ods. 3 upravil okruh oprávnených osôb a na pojednávaní krajského súdu zdôvodňoval, že celá jeho rodina bola násilne vyst'ahovaná do Čiech a bol nútený násilne zmeniť svoje zamestnanie, nemohol vykonávať svoje povolanie, ale zamestnanie nevykonával nútene zamestnanie na základe rozhodnutia orgánu štátnej správy, preto nespĺňa podmienky vykonávania nútenej práce.

Vzhľadom na to, že nanútená práca podľa dôkazov uvedených vyššie, ktorú navrhovateľ vykonával v čase od 1. mája 1953 do 3X. 1956 sa neposudzuje ako zamestnanie v I. pracovnej kategórii (cit. § 3 ods. 2 písm. d/ zákona č. 319/1991 Zb.) preto nie je potrebné, aby odporkyňa o tomto uplatnenom nároku navrhovateľa rozhodla.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. októbra 2009, č.k. 20Sd/146/2009-30, podľa § 220 OSP zmenil a rozhodnutie

odporkyne z 2. marca 2009 číslo X., zrušil podľa § 250ja ods. 4 OSP a vec jej vrátil na nové konanie, v ktorom bude povinná na základe riadneho zistenia skutkového stavu vo veci opätovne rozhodnúť.

V ďalšom konaní je odporkyňa viazaná právnym názorom súdu (§ 250j ods.6 OSP).

Náhradu trov konania odvolací súd účastníkom nepriznal, lebo navrhovateľ nebol v konaní úspešný a odporkyňa nárok na náhradu trov konania nemá.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. novembra 2010

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová